

Talousennusteen arviointia 13.12.2017

Kuluvan vuoden talousennuste näyttää yhä osuvalta, ensi vuoden ehkä ei

LISÄTIETOJA

Ennustepäällikkö Ilkka Kiema
(09) 2535 7304
ilkka.kiema@labour.fi

www.labour.fi

Palkansaajien tutkimuslaitoksen syksyn 2017 talousennusteen perustana olleen näkemyksen mukaan talouskasvu on Suomessa kuluvana vuonna ripeää, ja Suomen kansantaloudella on myös hyvät edellytykset pysyvämpään mutta maltillisempaan kasvuun. Ennusteessa suurimpien riskien nähtiin liittyvän ulkomaiseen kehitykseen, kuten Yhdysvaltain politiikan arvaamattomuuteen, geopoliittisiin jännitteisiin ja euron mahdolliseen vientiä hidastavaan vahvistumiseen.

PT:n ennusteen mukaan Suomen bruttokansantuote kasvaisi kuluvana vuonna 3,6 %. Tilastokeskuksen neljännesvuositilinpäivityksen (toistaiseksi varsin epävarmoja) lukuja hyödyntävä lasku, jossa talouskasvun oletetaan jatkuvan viimeiselläkin vuosineljänneksellä yhtä nopeana kuin aiemmillä, tuottaa tuloksen, jonka mukaan kuluvan vuoden talouskasvu olisi vain noin 3,1 %. Työllisyystilanteen viimeaikainen kohentuminen viittaa kuitenkin siihen, että kuluvan vuoden talouskasvu saattaa muodostua suuremmaksi kuin em. arvio: lokakuussa työllisyysaste kasvoi vuotta aiempaan verrattuna 1,6 prosenttiyksikköä, kun tammi- ja syyskuun välisenä aikana vastaava luku oli keskimäärin vain 0,6 prosenttiyksikköä.

Myös kuluvan vuoden neljännesvuosittaiset tiedot huoltotaseen erien kasvusta viittaisivat 3,1% suuruista kasvua nopeampaan kasvuun. Suurimmat yksittäiset poikkeamat ennusteen mukaisen kehityksen ja kolmella ensimmäisellä kvartaalilla toteutuneen kehityksen välillä liittyvät investointeihin, jotka lisääntyivät ennakoitua nopeammin, ja tuontiin. PT:n ennusteen mukaan tavaroiden ja palvelujen tuonti kasvaisi mm. viennissä ja investoinneissa tarvittavien tuotantopainosten kasvaneen kysynnän johdosta kuluvana vuon-

na nopeasti, mutta kolmella ensimmäisellä kvartaalilla tuonin toteutunut kasvu (2,5 %) oli ennustettua (5,7 %) oleellisesti hitaampaa.

ENSI VUODEN TALOUSKASVU VOI OLLA ENNAKOITUA RIPEÄMPÄÄ

Ennusteessa arvioitiin, että vuonna 2018 Suomen bruttokansantuote kasvaisi 2,5% vauhtia. Kasvanut kuluttajaluottamus ja Elinkeinoelämän keskusliiton uusimman suhdannebarometrin optimistiset arviot suhdannetilanteesta viittaavat kuitenkin siihen, että ensi vuoden osalta talouskasvuennuste on ollut liian varovainen. Kuluvana vuonna teollisuuden tuotantokapasiteetin käyttöaste on noussut, mutta se ei ole vielä saavuttanut vuoden 2008 kriisiä edeltänyttä tasoa, joten myös kukaan tuotantokapasiteetti ei vielä ensi vuonna välttämättä muodostu ripeämmän talouskasvun jarruksi.

Metalli- ja metsäteollisuudessa syksyllä syntyneet työehtosopimukset viittaavat siihen, että (liukumat huomioon ottaen) keskimääräisen ansiotason kasvu olisi ensi vuonna jonkin verran nopeampaa kuin ennustetta laadittaessa arvioitiin. Yksityistä kulutusta lisäävä, ennakoitua nopeampi ansiotason kasvu on sekin omiaan lisäämään talouskasvua.

Nousukausi supistaa julkisen talouden alijäämää ripeään tahtiin. Esimerkiksi valtion vuoden 2018 talousarvioesityksen mukainen budjettitalouden alijäämä, 3,0 miljardia, on oleellisesti pienempi kuin mitä hallituksen huhtikuussa 2017 esittämässä vuosien 2018–2021 julkisen talouden suunnitelmassa arvioitiin,

koska sen mukaan ensi vuoden alijäämä olisi 4,1 miljardia euroa. Parantunutta suhdannetilannetta olisi ollut mahdollista käyttää alijäämän nopeampaankin supistamiseen, jos esimerkiksi perusteettomia yritystukia olisi karsittu jo ensi vuonna.

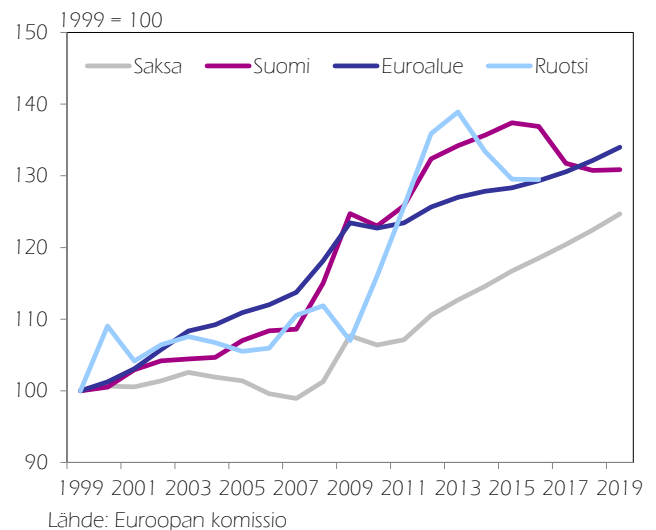
SUhteelliset Yksikkötyökustannukset Alenevat

Kuvio 1 esittää reaalisten ja kuvio 2 nimellisten yksikkötyökustannusten kehitystä Suomessa, Saksassa ja koko nykyisellä euroalueella sekä Ruotsissa vuodesta 1999 alkaen. Vuosien 2017–2019 kuvaus perustuu Euroopan komission talousennusteeseen; kuviossa on käytetty myös Suomen osalta vain Euroopan komission (eikä PT:n) ennustetta vertailukelpoisuuden vuoksi. Kuvioista havaitaan, että Suomen vuodesta 2008 alkaen heikentyneen kustannuskilpailukyyn arvioidaan paranevan kuluvana vuonna voimakkaasti niin, että sekä nimellisillä että reaalilla yksikkötyökustannuksilla arviointuna Suomen kustannuskilpailukyky olisi jo ensi vuonna nykyisten euromaiden keskimääräiseen tasoon verrattuna suunnilleen sama kuin vuonna 1999.

Suomen kilpailuaseman parantuminen selittyy osin kilpailukykysojimuksella, joka on alentanut työkuksannuksia Ruotsiin sekä Saksaan ja muihin euroalueen maihin verrattuna. Ennen muuta kuviot havainnollistavat kuitenkin sitä, kuinka kustannuskilpailukyky saattaa muuttua nopeastikin myös työmarkkinaratkaisuisista riippumattomista syistä.

Kuvioissa näkyvä eurokriisin jälkeinen kustannuskilpailukyyn lasku johtui lähinnä korkean tuottavuuden toimialojen, kuten sähkö- ja elektroniikkateollisuuden supistumisesta eikä siitä, että muilla toimialoilla palkkataso nousi ollut tuottavuuskehitykseen suhteutettuna liiallista. Kuluvana vuonna olemme olleet päinvastaisessa tilanteessa. Ripeä talouskasvu on perustunut korkean tuottavuuden toimialojen kasvuun, kuten myös työllisyysasteen (bkt:n kasvuun suhteutettuna) vaatimaton paraneminen osoittaa, ja tilastoissa korkean tuottavuuden työpaikkojen lisääntyminen näkyy nyt kustannuskilpailukyyn yllättävänkin nopeana kohentumisena. ■

KUVIO 1. REAALISET YKSIKKÖTYÖKUSTANNUKSET SUOMESSA, SAKSASSA JA NYKYISELLÄ EUROALUEELLA KESKIMÄÄRIN SEKÄ RUOTSISSA

KUVIO 1. NIMELLISET (EUROMÄÄRÄISET) YKSIKKÖTYÖKUSTANNUKSET SUOMESSA, SAKSASSA JA NYKYISELLÄ EUROALUEELLA KESKIMÄÄRIN SEKÄ RUOTSISSA

